

Likovnost

Miroslav Pelikan

Zagrebački nakladnik *Ex libris* nedavno je objavio knjigu kratkih priča akademskoga slikara Dimitrija Popovića *Priče iz Arkadije*. Riječ je o zapisima utemeljenim na umjetnikovu djetinjstvu i mladosti.

• *Pred nama je vaša knjiga sjećanja. U predgovoru ste istaknuli koliko su neki događaji iz prošlosti bitni u formiranju umjetnika. Tko ste vi, Dimitrije Popoviću?*

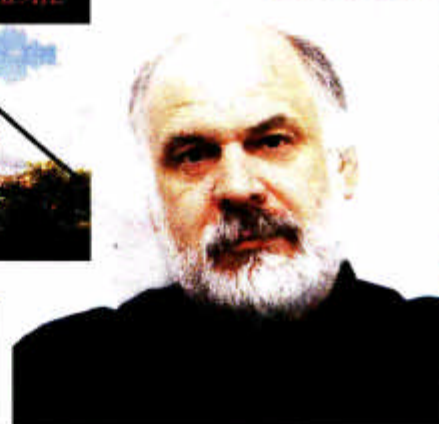
- Prvi tekst u knjizi nosi naslov *Skica za autoportret*, što već na određeni način ukazuje na karakter knjige. Dakle, riječ je o nečemu što otvara pojam autoportreta. Nadovezujući se na pitanje koje je bitno, tko je umjetnik. On se zapravo cijelo vrijeme bez obzira piše li, sklada, slika... projicira u onome što radi.

Raspon tema, obzor interesa vezan je za karakter njegove osobnosti, ali kroz svoje djelo on na neki način otkriva i samoga sebe. Ova je knjiga vezana na puno uspomena iz djetinjstva i rane

Polja s makovima, automatski, podsvjesno, refleksivno, sjetio sam se događaja iz parka. To je nešto što povezuje fine niti između onoga što činim i imaginarnoga svijeta umjetnosti.

• *Naslov je vrlo simboličan - "Priče iz Arkadije". Znači li da je vaše djetinjstvo i mladenaštvo za vas bilo arkadijsko iskustvo?*

- Mislim da je to moje iskustvo na određeni različiti način iskustvo i svih nas koji smo bili u mogućnosti da budemo u izravnome kontaktu s prirodom na pravi

Priče iz Arkadije Dimitrija Popovića

Sada sam u fazi sjećanja svega proživljenoga u djetinjstvu

mladosti, što znači da određene uspomene, određena iskustva, na doživljaje koji se na vrlo suptilan način prepliću s onim što se veže za moju umjetnost u smislu tematike, u smislu motiva i onoga što me je u slikarstvu i književnosti zaokupljalo. Konkretno, tu je i tekst koji govori o Kafkinom *Preobražaju*, dakle problem metamorfoze, Samsa se pretvara u kukca, problem koji je vrlo zanimljiv kao likovni fenomen kod mene se vrlo očituje u mojim ranim radovima. Ta Kafkina pripovijetka meni je bila od iznimne važnosti. To je i odnos prema dijelu moga djetinjstva gdje smo mi kao djeca skupljali kukce, ja sam ih crtao i tada se susrećem s jednom fantastičnom pričom. To prožimanje stvarnoga i imaginarnoga, realizma i fantastike na neki način čini temelj ovih svih priča. Recimo *Priča o krvi*. Prvi sam put osjetio strah od vlastita tijela kada mi je potekla krv iz nosa, krv mi je natapala majicu, bio sam u travi, u parku na Cetinju. Poslije dugo godina kada sam na jednoj izložbi vidio Manetovu sliku

način. Moje se djetinjstvo odvija između gradskoga parka i moga vrta, penjanja na okolna brda koja se zovu Glavice, gdje smo stvarno živjeli s prirodom na najizravniiji način. Otkrivali smo i biljni i životinjski svijet. Međutim, ta mitska Arkadija ne postoji više, kroz ta brda danas prolazi autocesta, izgrađene su benzinske crpke.

Pripremam zagrebačku izložbu s temom Marije Magdalene

Jedan je svijet tako potpuno razoren u ime tehničkoga napretka. Nestalo je ono što je u sjećanju mojega naraštaja zapamćeno kao arkadijsko područje. Ta iskustva čovjek pretače u jedan od medija, pa sam tako i ja u ovim zapisima pokazao svoja sjećanja. I u mojim ranim, ali i u kasnijim radovima, čest je motiv Flore, to je fascinacija biljem i životinjskim formama, kukcem, zmijom, pjegavim ptičjim jajima.

• *Koliko je danas u vašem radu osta-*

Uvijek sam bio fasciniran biljem i životinjskim formama

Io tih najranijih motiva?

- Oni su kontinuirano prisutni na razne načine. U posljednje vrijeme okupira me upravo tema Arkadije u konceptualnome smislu, dakle pastiri dolaze u Arkadiju i nailaze na grob i tu dolazi do ljudske spoznaje, koja je opterećujuća za čovjeka, a to je da je on smrtno biće. I u tome finom, harmoničnom predjelu, na grobu je lubanja kao simbol prolaznosti. Tu dolazi do izražaja ona omiljena egzistencijalistička misao da je čovjek počeo živjeti onda kada je postao svjestan svoje smrtnosti, tek tada počinju prave refleksije o životu. Eliminirajući Arkadiju kao mitsko mjesto, savršenu zemlju u idiličnim ambijentima, temeljim priču na otkriću pastira. Ta svijest o smrti kod mene se

koncentrira odnosno personificira kroz samu kost, formu kosti u krajnje pojednostavljenom odnosu u slikama gdje je ta fascinirajuća životinjska forma po svojoj građi sama po sebi umjetnički predmet. To je ikonografski motiv koji cijela civilizacija koristi, gdje se vidi čovjekov put kroz povijest. Kost kao forma, kao nešto na što se svodi ljudsko tijelo, ima veliki simbolički raspon.

• Pišete li i dalje?

- Za nakladnički kuću *Prometej* dovršavam *Corpus misticum*, temu raspeća. To je esejiistička knjiga koja se temelji na problemu tijela, raspeća, gdje je obuhvaćen i teološki i psihološki i povijesni i medicinski i mistični aspekt samoga čina razapinjanja, odnosno kroz njegovu ikonografiju kako sam ga uobličavao u slikarstvu.

• Novosti u atelijeru?

- Trebao bih neke stare skice dovesti do kraja. Riječ je figurativnim motivima, vezano za Križni put i Raspeće.

• Kada ćemo vidjeti u Zagrebu vašu izložbu?

- Nadam se iduće godine s temom Marija Magdalena. To je tema koju sam započeo, pisao sam o njoj. ■